

25 October 1951

MEMORANDUM

Van: DOA/IN

Aan: Z

betr.: Nieuw Guinea

*P. Kerpman sup
30/10/51
via DOA*

*K9
dep. in dossier
D.*

De Marine Inlichtingendienst deelt mede dat de Franse inlichtingendienst haar aandacht heeft gevestigd op geruchten in diplomatieke milieus in Washington. Volgens deze geruchten zouden de Amerikanen Indonesie naar de conferentie van San Francisco hebben gelokt, mede met toespelingen op een mogelijke Amerikaanse steun voor de Indonesische aanspraken op Nieuw Guinea.

DOA/IN moge er voorts op wijzen, dat er bepaalde aanwijzingen zijn, dat ook na San Francisco Indonesie zich op de Verenigde Staten blijft orienteren. Een duidelijk symptoon is het gebaar van Sukiman, die de uitnodiging van Nehru, via Thakin Nu gedaan, om in New Delhi te komen deelnemen aan besprekingen over het Japanse Vredesverdrag, eerst in principe aannam, maar nu zo "busy in his own country" is, dat hij heeft aangekondigd niet te zullen gaan.

In dit verband is ook nog van belang een mededeling van een lid van het Indonesische Hoge Commissariaat, omtrent de besprekingen van Subardjo te Rangoon, vóór het begin van de conferentie te San Francisco. Volgens deze zegsman zouden Indonesie en Birma in Rangoon tot een zekere overeenstemming zijn gekomen ten aanzien van de houding in te nemen tegenover het Japanse Vredesverdrag. Indonesie zou zich later echter niet gehouden hebben aan hetgeen hier werd overeengekomen. Dat Nehru niettemin weer kwam met een uitnodiging voor de conferentie te New Delhi, wijst er op hoeveel er hem aan gelegen is Indonesie te behouden voor een "derde macht" in Azië en te voorkomen dat dit land geheel in het kamp van Amerika en Japan terechtkomt. Dit alles betekent uiteraard een aanzienlijke versterking van Indonesie's diplomatieke onderhandelingspositie.

Dit is juist

Welke successen zal de Indonesische regering nu op grond van deze versterkte positie willen behalen? Nederland heeft zelf reeds te kennen gegeven dat het op continuering van de Unie geen prijs stelt. Deze slag heeft de Indonesische regering eigenlijk reeds binnen. Ten aanzien van Nieuw Guinea heeft Nederland nog niet toegegeven, hoewel het zich ook niet bijzonder krachtig heeft verzet. Het is dus verwachtbaar dat Indonesie in het buitenland diplomatieke steun zal zoeken inzake Nieuw Guinea. x)

weerd!

Het is in dit verband interessant dat de Amerikaanse journalist Durdin in zijn jongste artikel in de New York Times, kennelijk niet zonder inspiratie van

- Indonesische -

Volgens een telegram uit Washington is de kennis van een gesprek op het State Department ten betrekking van London dat hierop van Indonesische zijde is gereageerd

MEMORANDUM

- 2 -

Van :

Aan :

Indonesische zijde, melding maakt van de mogelijkheden om Indonesie aan de Westerse kant te krijgen, indien slechts enkele nog resterende problemen, zoals dat van Nieuw Guinea, in bevredigende zin opgelost zouden kunnen worden.

Nu Indonesie kennelijk zich meer orienteert op Amerika, dient naar de mening van DOA/IN rekening gehouden te worden met de mogelijkheid dat Indonesie bij de Verenigde Staten steun tracht te verwerven voor zijn Nieuw Guinea politiek.

Mocht dit gelukken, dan zullen voor Nederland ernstige moeilijkheden kunnen ontstaan, ^{indien} het Nieuw Guinea wil behouden.

Het bovenstaande leidt tot de vraag, of het niet gewenst is reeds op korte termijn meer lijn te brengen in de Nederlandse politiek ten aanzien van Nieuw Guinea, teneinde de Verenigde Staten duidelijk te maken dat Nederland in deze voet bij stuk houdt en teneinde te voorkomen dat de wereldopinie zich tegen ons zal richten. Met name moge worden gewezen op de noodzaak van het met spoed publiceren van ontwikkelingsplannen en van het bestuderen van de mogelijkheid om Nieuw Guinea onder trustschapsbeheer te brengen, als middel om het Nederlandse bestuur een duidelijker morele verankering te geven.

Tenslotte moge worden voorgesteld de Nederlandse diplomatieke vertegenwoordigers te vragen bijzondere aandacht te schenken aan mogelijke pogingen van Indonesie om steun te zoeken in het buitenland voor zijn eisen inzake Nieuw Guinea.

*Wachten te veel daarmee tevens verzoeken om het eerst
geestdriftig om het mogelijk te maken om een aantal belangrijke
problemen te kunnen overbrengen met opzet dat conform
de laatste berichten.*

Bekende

*Lo of om tijdig
te worden te
veranderen in de
richting van een
andere oplossing met
Indonesie over N.G.*

[Handwritten signature]

*26
10*